

ગુણશત્રો તાઆમ

યાને

ચીજેકા હુન્નૂમ.

ઉપાવી પ્રસિદ્ધ કવો.

શા. મગળદાસ જોષીતારામ બુકસેલર,

ક. રીચીરોડ

અમદાવાદ.

શ્રી ચીમનલાલ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ—અમદાવાદ.

કીંમત ૪ ચાર આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૭૩૪

૬૪૬૮:૧ ૧૬૮

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૭૩૪

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ઓલખાને તા. ૨૫.૫.૫૮

વિષય ૬૪૬૮:૧ ૧૬૮

ગુલશને તાઆમ

યાને

ચીનેકા હુનૂમ.

૧ ખુને નાહાકે.

દાવર દાદાર કાદીર સતાર દાતાર આસા કેબાર,
ગફદાર જબ્બાર એતોરી ગુલકારી પેવારી બલહારી
આલમ પર મરદારી જાયમકી કીરતારી તાપર વારી
પતીત તારે લાખોં રખ શરશ ધરમ રાખો, બીનતી
તોરી હાં કરત મીલનર નારી

૨ ખુરશીદે જરનીગાર.

બાતોમેં ધાતોમેં માતકર ડાલા પ્યારી અખીયાંમે;

બહુબરા

બડે આમીલહો કામીલ હિસતાબ
અજવાહ સાહેબ મય હું તુમસે કમતર.
ઉસ્તાદે કામાલહો તુમ મુજસે બહુડકર
દીલમે ગએરોં કીલગી હુયે. મુહસે મેહિરકી બાત
ચાર દીનકી ચાંદની હુયે ફીર અધેરી રાત
તોપે વાઈં તન મેન પ્યારી જાન સદા;
દીલમેં તુહી મેહિરે મુનવ્યર હુય રોશન,

૩ અસીરે હીસે.

મજહૂ દેતેહંય કયા ચાર તેરે બાલ ધુધર વાલે.
નીકલી મેરે દીલસે આહ જાતાથા વોહ રસ્કે સાહ,
ફખા દુશ્મનકે હમારાંહ, દોનો હાથ ગલેમેં ડાલે-મજા
પહલેથી મુજસે તકરાર અજાતું કયું કરતા હય પ્યાર
અખ તેરી તરફસે ચાર મેરે દીલમે પડ ગયે છાલે મજા
તેરી ભવેં હય યા સમશીર તેરી ચીતવન હય યા તીર
હય આંખે ખુતે બે પીર યા હયજર ભરે દો પ્યાલે-મજા

કોઇ દમકાહું મેહમાન, એક નજર ધંધર ભીખન.
મેરી આંખો કે કુરખાન, યો મુંહ ફેરકે જાનેવાલે,

૪ ભુલભુલમયાં

દીલદાર યાર છએલાસે નયના લગાએ;
નયનાં લગાએંગે સયના લગાએંગે,
યાર મેરા આલા જોખન મેરા ખાલા.

સુરત મોરે સૈયાંકી મનકો ન ભાએરે,
ખાત મોરી લોલી ઉમરી કએલી.

અખ આંખ માર ગબડસે નયના લગાએંગે.

દીલદાર.

૫

હરીશ્ચંદ્ર.

અરે નાદાન, અરે બે ધ્યાન, જરાતો માન, જરાતો માન,
ન ખોતું જાન, નહો હયરાન જરાતો માન, જરાતો માન,
કયેસી રાની કયેસી ખાની કયસે લાલાજી કે લાલ.
ખાતેં તેરી લમળી ચૈરી ખાકી સુખા જય ગોપાલ
રૂશીકા માન જોતું ફરમાન તો હોઈસ આન તેરા કટ્યાણ.
અરે અગ્યાન નકર હયરાન, જરાતો માન, જરા તો
માન કયેસી.

૬

લયલા.

નજરીયા મીસાયે જાવોરે મોરે સૈયાં.
ચંદ્રખદન મીંગલોચનીરે મુઠી અંગ રામાય
પ્રેમદાઝ પીછયેરે ઉમંગ રંગ મનસાય,
છયવ સીપૈયા કનૈયા સાંવરીયા કમરીયા,

૭

આયાં કરો ધંધરલી, મેરીજાં કલી કલી
નીકલે હમારે દીલકાલી અરયાં કલી કલી આયાં
ધરા ખુતકે ધરકમે મુઝે બે રૂપ છા રહ્યા
હીંદુ બનેહે રોજ, મુસલમાં કલી કલી આયાં
જો મેરે આનેકા કહી ધનકારહે અગર
ખતતો લીખા કરોકે માહે તાખાં કલી કલી આયાં
પુજા સબે વીશાલમે શીર આવોકે મેરે ધર
કુચ્છ સોચ, સોચ કેહને લગે હાં કલી કલી આયાં

(૪)

પાત્રોનાં ગેસુએ કોઈ કાલી બંસાકે હંચ
હયરાં કરીંગે રોજ પરેશાં કલ્લી કલ્લી આયાં

૮ બજમેદાની.

ગારે ગારે ગાલોંમે શ્યામ મનવારા પ્યારા જગસે ન્યારા.
સુંદર કમર મીંગસા રંગકર અંગ સંગકર ઝલકઆલા.
અયસા ગુન પાએ જગત કહાં, મોહે ચાલ પીઆકી
અનોખી સમા ગઈ,

પ્રાન ગએ પરમાતમા લાગે નયનાં બાન.
છતરપત હય તુમ બીના દરસ દીખાએ બાન;
અનોખી સમા ગઈ,

પ્રાન ગએ પરમાતમા લાગે નયનાં બાન.
છતરપત હય તુમ બીના દરસ દીખાએ બાન;

૯ ખુને નાહક

નાચેં ગાએં નારી પ્યારી ચલો બારી બારી જાએ
હમ જાએં બલહારી પ્યારી ચલો બારી બારી જાએ.
બાગમે હય ફુલ ખીલે પ્યારી મય વારી,
હરમુ હય બાદે બહારીરે ધુમ ગુમ દેખેં ગુલોંકી શાના
સયરે ચમન ગુલ ગુલશન હય સોહાના લાલા,
ગુલલાલા મતવાલા હય આલા.

૧૦ ખુરશીદે જરનીગાર.

બારા જાબનવા પ્યારી સુરતીયાં, દેખું તો છયાં લલ-
ચાવે, મોરીબન.
હંચી અઠારીયાં ચંદનકી બરીયાં ચહકું તો છયાં ધબ-
રાવે ઉસ.

ગહેરા સા કુવા પતાલ જલ પાણી, ભરું તો છયા
ધબરાવે મોરીબન.

૧૧ ભુલભુલધયાં.

વારી જાઉંરે સાંવરીઆ તોપે વારનારે.

તન મન ધન સબ તોપર વારું,

ધરંદર જર સબ તોપે નીસારું.

કબ તક કાલીલ બનકર અંજર મારનારું,

દીલનાદાં કે હમ સમજાએ જાએ'ગે.
 હીજરમે છાકે જાનચલી હય,
 નવોહ અહેલે સીતમ ખુલવાએ આએ'ગે.
 સજત પથ્થરમે છયાદા હય તેરા દીલ કાતીલ,
 હુઈ આશાન નાજબાજકી મુશકીલ કાતીલ.
 ઉફરે બેદર્દ સીતમ પેશાએ જાહીલ કાતીલ,
 નકીયા જખ્ખા ગયા છાકે બીસમીદલ કાતીલ.
 દહેન જખમ પુકારા કીયા કાતીલ કાતીલ,
 કીસે જખમે જગરકે એહ ચરકે દીખાએ જાએ'ગે.

દીલનાદાં કે ૦

જ્યાં દુલાપે હુ'મય નીસાર મુવે ખુસદમે હુ'મયનીસાર
 તેરી મેરી જોડી બની મજેદાર અ'ધીકાંની જોડી બની
 મજેદાર.

શાદી કરંગા ઘોડે ચહડંગા ફીરના કરંગ તકરાર
 મુજે બાલી બનાદે જુદે મંગાદે સાડી દીલદે
 તું ચોલીકે સાથ.

તુજે બાલી મંગાદુ જુદેલી લાડુ જુતા ગઠાદુ મય
 માચી હાથ.

અલી લાઉં અલી લાઉં લાઉ જાનશાદીકોકરે ચકરાર
 ૧૪. મુરીદશક

જુદી પીલાકે લુભાગયા કોઈ મુજે
 બડી સવેરે જો કોઈ જાને વાકીલ બડીંટ
 ઉતતચીરધયા ઘોહ પહેચાને ગીરી સડક સેંધટ
 સવેરે ફેર જનેગી,
 દુસર પહેરે જો કોઈ જાને વાકે લખે કાન,
 તવા કટારા બેચ ઝાલકે ઘર લોટે પર દયાન
 સવેરે ફેર જનેગી;

તીસરે પહેરે જો કોઈ જાનેજુ' લાદવકી કીચ
 ધરકે જાને મરગયે ઔર આપનસેકે બીચ સવેરે,

ચવથે પેહરે જો કો છાને બંન્ધ્યા આપહી આપ
બેજોર બેસુસરે કેહો છે બંન્ધેકો આપ. સવેરે

૧૫

હુરેનઆરા.

કમર ખસ ખા ગઈ હુમરે હસકાન

બદન દુખતા હયે બદન દુખતા હયે હુઈમએ

હયેરાન કમર,

સજન મેરે હાથોકે દાખ જરા પએરો કો દાખ કહી

જુનાન દેખ મેરી જાન-કમર,

ઉઠરે મેરી હડડીલી તોડ ડાલી,

પસલી મરોડ ડાલી હસટી જુજોડ ડાલી જાન-કમર

૧૬

બજમેદાની

મોહે રેશમકી સાડી દીડાઓ,

સાડી દીડાવ ચોલી પહેનાવ એ ધનીયા દુકાની

યાપે મોહલે જાવ.

ગોઠા કીનારી દહેલીસે મંગાદા.

લાદોગે નાયમ કુરખાન હાં હાં મેરોજન એક વાર

સાડી લાદો ચોલી લાદો ફીર બોસા માંગા,

ચલો મારકીટ આવ પહેલે પધરો તો દીખલાવ.

ધાસ પાછ નહી ચાર મારવાડી દે ઉધાર તોહો

ધ્યારકી બહાર લાવ.

૧૭

ગુણ મુંદરી.

કાંતિ ખુજવાર હયે માશુકકે કહેલાને વાલે;

સુરત ચમકાને વાલે રંગત ઝમકાને વાલે,

આકૃતકે ખાને વાલે જાલીમ તરસાને વાલે;

લેકર દીસ હાથમે દીસદારસે ફીર જાને વાલે, કાં

માડીકે બાગમે કયા ફુલ હયે રાખ ડાલી ડાલી

વાલોને શાનસે કયા બાગમે હરિયાલી ડાલી,

ગાસ હયે ગુલકે જયસે ખાલ શુગુલ કે જયસે.

જાવ ગેમુકે કયેસે ચાલ આહુકે અયશે,

સુરત પ્યારી રંગત ન્યારી હીકમત સારી.

તેરી જારી, એ કદરત દિખલાને વાલે, કાંતેલ

ગારે મુખપર તનમન ધન બલહાર કીનારે,
 તોરે કારન બલુંગી ગાવાલની,
 ધરૂં ગાગર નર નાગર દધ ભરકર સચ્ચોખાર,
 મરથે ગાગર મારે ચૈર પાંડિમે પચ્છેજન શોહ,
 આંખ અંજનકી ઝલક હાતમે કંગન શોહ;
 અચશો રૂપાપીયા મુખ રાજ કરે તન મનમે,
 જયશો આનંદ કરે નંદકુંવર સખીયનમે,
 ચાલે ઢાલે છલે બલકી ચલકર કહુંગી બોલ,
 હરખાર કાહુ દુધલે દુધ.

તુમને હમારે ઇસ્કીકી લાગી રહી હુઈ (૨)
 પહેલી કસુર હમશે દે અખતક હુવા નહીં,
 હમને તુમારે વાસ્તે કયા કયા કીયા નહીં. તુમને.
 આતા હું બરી દુરશે આતા હું મલકયા,
 ચપેકી કળી તોડદે દેતા હું દવકયાં
 ઇસ્કકે ગોલે બનાકે બાંમથે ફેંકા કરૂં,
 હું મુજે દેખે નહીં મેં તુજે દેખા કરૂં તુમને,
 દારતી કરના અસરીફશે કમબતશે નીલતી નહીં.
 સારકી આર હે પીતલકી બોહુ હુપતી નહીં,
 પ્રીતમ બસતહે પહાડથે હમ જમના કે તીર,
 અબકા મીલનાં કહાલુહે પાઉં પડે જંહર તુમને.
 ગઠકી બાંધી ફુલકી ગઠ પવનશે ફુલ
 તન મનકી ગાંઠ ખુલ જઈ જખ આખર ફુલકી ફુલ,
 કયા સ હુકા આઠણાં હુપ પડે રંગ જાય,
 પરાંઈ સેયાંકી પ્રીત ખુરી ભાર ભથે ચલ જાય. તુમને.

તુમશે લાગી નજરીયાં હમારીર.
 યાવદથે તુમ ન આવેતો કુચ્છ હમ ન મરગથે,
 કેહેનેકા ખાત રહે ગઈ આર દિન મુજર ગથે.
 પ્રેમ પ્રેમે નચાડે હુરિયાને દહરમેં,
 હમના સગર હુય ખાગરશે જો બેસમર ગથે.

કચું ન લીની ખખરીયા હમારીરે
કારે નયનોયે દોનવા ઝલારે મન હરલેગઈ છબ્યાલી
વાહ કયા ગાતી હોખીખી નિરાલે તેરે નખરેમે

ગરમમસાલા,

આવો સાંવરીયા મોરી સેજરીયા.

ખીતી જાતી ઉમરીયા હમારીરે તુમસે,

૨૧

બકાવલી.

કોઈ રખડી મરણ કયા જાને દુનીયા મતલબ આપનાજાને
જો હસપર ખીપતા ખીતીહૈયે જાને જોલા જાને કોઈ,
જો મેં જાતું તું કયાં જાને ફરમાના ઇંદર રાજાને
તુરીમે તુર સમજાને આદમકો આદમ પાજાને,
જખ રંગમે રંગ મીલા જાને તખ તનરો સંગ છુટા જાને.
કોઈ રખડી મરણ કયા જાને,

૨૨

બુદ્ધમે વહેશી.

સૈયા મુજે હાથોં દે કંગન બનાદે.

કંગન બનાદે તું પોહચી બનાદે સૈયાં

જો તું કહેગી વોમી મુવુગા લાઉંગા વોહી મેરી જાન.

(ચલો) તેરીસકમ લાઉંગા વોહી મેરી જાન.

(દખાજાઓ જાઓ) લાઉંગા વોહી મેરી જાન,

તઓઆ ત યાઆ તઓઆ દઓ છોડા દુટા મેરા હાથ.

[ઉઘ મરગમ હાએ; અરે બાપરે]

ખાલીલી બનવાહું તુજે છુન્દેલી બનવાહું તુજે,

હું સલીલી બનવા હું તુજે કડછડે દોનો તહરેદાર.

(હા) અએસે ચલું, અએસે ફીરું, ફીર ન કરંગી તદાર,

(સચ) સખ કુચ્છ હએ તદયાર એક બોસા. દીલાદે એયા.

૨૩

ધુપ-છાંવ.

સંસાર વામે કોઇરે બતલાવો કહીં મુખીયાણ,

રાજલી દુખીયા ઝોર પરજલી દુખીયાણ,

દુખીયા જગતમે જુવાનીયા નર નારિયાણ.

કુદી ઉમીદમે એહ જડડા હએ હવડાણ,

દુદી ઉમીદમે ફીર સહેતા હએ જુવાનીયાણ.

તોરી હસખલ હય ખ્યારી તોરી કસખલ હય ન્યારી

કરો ધાતેન મોશે સાવરીયાં જન.

તેરી જીલદે હય કાલી તેરે ગાલોપે લાલી;

તેરે નયનાડી લાગે કરારીયા જન.

જાજો જાજો નાદાં મોદે ન ખનાવો જન,

નયનોંશે નયના મીઝાળો મોરી જન;

એજ છાડોજ હાત કરો ઝોરાંશે ધાત નહોં હો

ગી થેહે ખાંત.

એજ વાહ વાહ, વાહ વાહ વાહ વાહ વાહ,

કંથ ખીન રહી એકલ મેરિ જન.

કંથ ખીન રહી એકલી મેરી જન,

છાહ ચલા બેઠમાન—કંથખીન;

પ્રીતમ ખડો પાહાડપે હમ જમનાં કે તીર,

અમરો મીસના કઠીન હે પાહું પડે જ'જર.

કંથ૦

ચંદા જો તેરી ચાંદનીરે સુતી પલંગ બીઝાય,

જખ જાગું જખ એકલીરે મરૂં કરારી ખાય.

કંથ૦

પ્રીતમ તું મત જામીઝારે તું બીછડે મુજ ચેન,

જેસી જલડી માછલીરે તલડત હું દીનરેન;

કંથ૦

પ્રીતમ તું મત જાનીઝારે તું બીછડે મુજ ચેન,

જેસી જમલડી લાકડીરે સીસગત હું દીનરેન

કંથ૦

લકડી જલ કોયલા ભયારે કોયલા જલ ભઈ રાખ

મેં પાપન એસી જલારે ન કોયલા ભય રાખ

કંથ૦

જો મેં એસા જાનતીરે પ્રીતમકીએ દુખ હોય;

નગર ઠઢેરો ફેતરીરે પ્રીતન કરીયો કોય.

કંથ૦

નદી કીનારે મુઠ્ઠાં જલેરે મેં જાતું કુછ હોય,

જનકે કારણ ભેખ લીઝારે ઝોહી ન જલતા કોય

કંથ૦

કાગારે કાગા રાખ તન ખાયો ચુન ચુન ખાયો માસ

ઢોનેના તુમ મત ખાયારે પીયા મીલનકી આસ

કંથ૦

ધાગા તુમ દીર મીસેરે કલી તુટી કુમલાય,

યાર છુટા નહી મીસેરે દગશે દીસ ગલરાય,

કંથ૦

(૧૦)

૨૬.

હજારો મેરે કાનકા માતી [બે વાર]
 એ માતી મેરે લાખ ટકેકા ધર છતીવનપર શોતી હાં
 એ માતીકીમેરે હાખ ભરી હે જળ જમુનાપર ધોતી હાં
 એ માતી મેરા કોઈ કુંડકે લાવે આધા જોખન ઊસ ૬૦
 અગલી બજાર મેને માતીની ખોયા પીછડી બ ખ ૬૦
 એ માતીકું મેરે ખાલ પરાયા આયનેમં જોતી ૬૦
 એ માતીકે બદલે માતી મગાદે માતી બીના નહી
 સોની હજારો

૨૭

મુરદિ શક.

જગવાળી તે હારી કરતારી કે વારી,
 ભુલકારી કુદરતકી હયે સગરો જગવારી,
 લીખત લીખત તુમારો સાર દુલપાન કારકાર
 કોઇન પાંચો ગુનકા પાર હરશ જગાત હયે હારી
 જગવાલી

શેર

રામ ઝરખે બેઠકે સખકા મુજરા લેત.
 જેસી છનકી ચાકરી વએમે ઉતકો દેત,
 તું માતાતું પિતા પ્યારા તું દાતા તું ત્રાતા તોયે
 તનમન ધન હયવારી...જગવાલી

૨૮

બજમેદાની.

એ કમર પતલી લચક છામ પ્યારીરે,
 નયના રસિલે ચિંતન મતવારીરે;
 ગારી કલધયા નાજુક બકયાં;
 મારે પીયાકી ચાલ હય નયારીરે,
 ખુદાને દિલ એહ દીયા લજતે વફાકે લાયે,
 મીલી હય આંખ તો દીદાર દીલરખાકે લાયે
 અજાબ કયું એહસહું જાને મુખતીલાકે લાયે

૨૯

બકાવલી.

ધનકી મહોખત પ્યારમે બંદી ફરી આજરમે
 જળ તકે અપની જાતકી અજારતસે એ હારાનહો
 બેકસન હોખે બસનહો લાચાર બેચારાનહો

મુઝશે રજા પાકર ઉપર શાદીપે જો પ્યારા નહો,
 પાંતક હવારે જસમકોં પથ્થરસે છુટકારા કહો;
 ભજા હુઆ નહી દગોલત લુટી, મજાં પથ્થરશે છુટી.
 તુઝ સાજનકી મેરો દયારો દુખ મટકી મેરી કુટી,
 ૩૦ હામાન

ચેહી બદીમ પાયા ગમ, અરે આદમ.
 બેદાર રહો દોશાયર રહો તુમ નેકીમે હરદમ-ચેહી,
 ઘસ દીનકો લો પચેછાન કશે સામાન.
 કશે દયાંત જરા સુલતાન બના ફીર કાંર કહા રહા
 હામાન.

કશે હરદમ રવકી યાદ રહો દીલશાદ,
 બકી કરને વાલોંકી હોની હયે મટીયું બરખાદ,
 જો દગોલતે તાગ્યત પાપે, ઈસ જહાંમે અશરપાયે,
 મરજાએ તો જન્મત પાયે, નાહો યાદ કરીમકી ગમ.
 અરે આદમ, ચેહી,
 ૩૧ કમન જફા દે.

કુદરતવાલા મજોલાતુ નીઆરા મજોલાતુ નીઆરા.
 વાઝ' તોપે મેરી જાન જંજી વાઝ' તોપે મેરી જાન,
 સસાર વામે સારી જહાંમે નામ તેરો આસકાર,
 તેરેહી નામશે બેઠા પા રે હોતે હુંએ અજોદાદાર,
 ૩૨ દારંગી દુનીયા

ખુદ હાથેથી જે થયું કામ થકાયે.
 થનમતકાવ હરખાયે ખુદો
 આપયુવા વીણ સ્વર્ગે કોઈ કદી નવ જાય.
 આદનીરાહ પરશ અકે હતી કેમ ભુલાજો,
 તે મનતું માયુ તે મલે માહેનત ફેલે.
 ચીંતા હજો કામે ભલે વલજે ભલે,
 તે કામ કરે ભાવે—ખુદો

૩૩

તિસાર તેરે નખરે ન જો અઘાપર નીચાર.
 ગારે ગારે ગાલો ગોશોકે દિસાદે, દીલકો હા મેરે કરાર
 પ્યારે પ્યારે હાથેશી ગલે લગાલે,

તુઝકોભી કરલુ મય પ્યારા,
ઝાડુ ભીખાઉ મયલાતો ભીખાઉ, ખાંઉ મયકુતી પયગર.
હાથોમે ચુડીયા નાકમે નથની, પાઉમે મોતીકા હાર

૩૪

પિસે મેકો જામ રંગીલા ! પલે મેકો જામ.
પિનેસે હાવે આરામ બાલમ પીલે મેકો જામ,
ક્યું બચેડે બે કામ રાજ પીલે મેકો જામ !
દાર તો પયારો પીએરે રાતાં રાખે નેન.
મુતો સાહેબો જાગશે તો ધારો રંગની રેન; જાલમ
ઘોડા મેરા કમ ચલેરે દીન થોડા ધર દુર.
શાજી છોટી કાસિની મારું જોખન જાય ભરપુર,
સાંજ પડેને સાહેબો મારો દારૂડી પીવા જાય.
અડધી રાતે આંગણે મારો નાભુક જીવ ધખરાયે છો
ઉંચે પાયે ઢાલીઓ દિલી પડી નવાર.
શાહુડો રંગ લિજીયો કાંઈ રમિયો નંદકુમાર રંગી
રાત પડેને સાહેબો મારો નાવે મુવા ઘેર.
રાંડાને ઘેર જઈ મુવે મારી આંખે આવે ઝર; રાજ.
દાર તો દગ દગ કરેરે પયાલો કરે પુકાર,
ભરદેવે મરગ લોચની તમે પિયાને રાજકુમાર બા.
સુરજ થાને પુજશારે ભર મોતીરોં ધાર.
દો ધડી મોડો ઉગળે મારો સાહેબો ખેસે શીકાર રંગ
ગાપીચંદ.

૩૫

જાએ જાવ કીસ નાદાનકો કુસલાને આવે.
કિસને બહુકાને આવે કીસને બહુલાને આવે,
ખાતોમે લાને આવે ! ધાતોમે પાને આવે.
પુરે નાદાન અપની નાદાની દિખલાને આવે, જાવોજી
આગે ઉસ્તાદકે ઉસ્તાદી કરને આના કયસા;
દરિયામે ડાલને દાજમ પાની જના કયસા,
ફિરતે હો ઘેર ઘેર કરતે હોહો ફેરે,
આતેહા મેરે ડેરે જાતે હાખનકે ચેરે;
જાઅય બંદા અયસે ફનદે ગારખ ધન્ધે દેખે. ચંદે
કયા હુમકો સિખલાને આવે જાવોજી, જાવોજી

ચકમાં ચલતાં છલતા જલતા મુજકો એહ કયા દીલમે,
સમજા,

ચીકના ફીતના કટના દમકા પ્યાલા હયએ સમકા.
તેગમારું મનનનનન, જાંન જાએ સનનનનન
બનકે મુરદા ફડકેમુરદા સાથી હો વહીં જમકા ચકમા

જો પીયા આયેના મોસે સહા દુખ જાયના.

જ્યા જાયે જરાયે સતાયે. હીયા;
મુજકો માલુમ નથા પહેલે લગાના દીલકા.
મેરે પેહેલુમે હમેશા થા ઠીકના દીલકા.
યાદ આતા હએ ખુશીકા વોહ જમાના દીલકા.
અબ તો મુશકીલ હય મેરે કાખુમે આતા દીલકા.
જાન લેજાતા હએ કમખખત એહજાના દીલકા,
મુખ પાયેના ગમ જાએના કુછ ભાએના; પીયા.

તુમરે દુંગા મય વાકી ખબરીયા જાન.
મુઝે દેહા એ પ્યારી સુંદરીયા જાન, તું
પ્યારી ચેચળ હય ન્યારી ન્યારી છલબલ
અએ જારે મુવે ચલ ચલ ન ગુલામકા કામલુ.
અક્ષર કામ કરંગા ખુશ અનજામ કરંગા,
બસ કુચ્છ કામ નહી જા ચલ ચલ ચોર કહીંકાં
ચુપના કામ કહીં તું કર બદનામ નહી તું.
હય નોકેર બરતર અફસર તુજપર,
બદતર અજખર અફસર હમપર;

અમ્મા મુજે અચ્છીસી ટોપી મંગા દે
ટોપી મંગાદે ઘોડા દીલાદે જોડા દીલાદે, સીલાદે;
ગાડીમે લેકુંગા ઘોડેમે બેકુંગા કચ કચ હુંહુંહું
આહીસ્તા આહીસ્તા આહીસ્તા બસ થમ થમ થમ,
અમ્માં મુજે બંદુક છોટીસી લાદે,
બંદુક લાદે ભાલાં મંગાદે તીરો કમાન દીલાદે.

(૧૪)

તોપાંકો છોડુંગા દીલેકો તોડુંગા ગોલા ચલાઉંગા,
 ધરદર ધુલીમ.
 ઝટપટ હો ઝટપટ હો ઝટપટ હો ફરર ધરર હુમ હુમ;
 ૪૦ યુરી દસક.
 છાંડો છાંડો મારિ કલકયાં દુખાવ નહી બધયાં
 પડુંમે પૈયાં પૈયાં-

આહા રગરીઆં સખ તોરે રીઆં,
 કરો દેખોએ લડકમ્યાં;
 કોઈ સખીએ સુનપૈયાં આ આ આ આ જન્મ્યાં-છાંડો
 યુરીયાં મારી કરકાઈ દેખો દેખો તુમ રામ દોહાઈ
 કાપેહીયાં છયાં ગમન રસીયા કયા મન બરીયાં,
 આપોછ આપોછ ના તરસાવોછ હે હે હે હે
 બાપી જનીયાં-છાંડો

૪૧

હરીશ્ચંદ્ર

હાન દીલરામ તો કયા દીલકો આરામ
 દિલકો, આરામ ન તો છનેસે કામ—હોન
 આંખોને કાતિલકે બરછી હય મારી
 મયે બનકે મતવારી હું કાતિલ પરવારી.
 હય છો બેનરી, લાચારી, લાચારી-કયાં.

૪૨

હામાન

મારે પડે હુમ પ્યારી ફળનકે.
 પ્યારી ફળનકે નાચુક બદનકે મારે
 ઈનકાર છાંડો ચકરાં જોડો;
 દુટહા બનાઉં જાઉં વારી દુલહનકે મારે
 મીસરી ખીલાદે શરખત પીલાદે,
 બોસે દે ડાલ પ્યારી પ્યારે દહનકે મારે
 દીલકા ગની હું ધરકા ધની હું
 ગમજે દીખા ના મોહે સારે જોખનકે મારે

૪૩

અતરાસકાવહી.

જખકે કલંદર બન બન ફીરકર બદનદર લેકર આતે હયે
 તાલી બખના નીસદીન પલછીન બંદરકો અતસાતે હયે
 તુંને આકર કયું દીખાયે મોહે બનદરવાકે ખેલ. (૨)

(૧૫)

ભોલે ભાલે મનકો ન ભોય તોરાજેલ ઈનસાનોને
કેશે પાયા હુએવાનોકા મેલ તુને.

૪૪

ઉઠા પીયા જગારે એકેલી ડર લાગે
એકેલી ડર લાગે એકેલી ડર લાગે ઉઠા
આધી આધીરેનીઆં કોયલીઆં બોલે,
બનમે બોલે મારે—ઉઠા
ઇતનમે હો ગધ ભોર રે એકેલી.

૪૫

બદલ ગઈ ન્ય નારે છીનત નાહીરે.
કાગલ હોય તો વાંચે ફરી કરમ ન વાંચ્યો જાય,
કુવા હોય તો તાંબિયેરે સમુદ્ર સાગરો ન જાયરે બદ
ખેતર હોકે તો ખેડીએરે કુંગર ખેડ્યો ન જાય
પરાંચે સયાંકી પ્રીત ખુરીરે ભોર ભયો ચલ જાયરે બદ.

૪૬

પૈયાં મય લાગુ આ ચાચા પીયાકે મારે,
ચીંતા હમારી બીસારે પીયારે મારે,
ચમકે નસીબો કે તારે પીયારે મારે;
દેકે રૂપૈયા દુકારે પીયારે મારે.
ચાચા ને મુઝકો બનાયા શુભામ,
ચમન કરજા પીયાર જગર નીડર મુદામ;

૪૭

કમન્દે જફા.

ગોહર પારી જાન હમારી નહો દુખીયા દરદીરે,
સોજા શોજા બેદા હશત હો સાહેબ હુએ હમ દરદીરે
દુખમે મુખ તુ માનલે પ્યારા,
ગોકે હુએ બીપતા હમસર ભારી,
વોહી સુનેગા અરજરે.

૪૮

ખુરશીદે જરનીગાર.

ફરમાવો શરમાવો નહી અબ હજરત સરવરહાં
કાન હુય વોહ તુમને જસપર તન મન ડારેવાર. ફર
ફસકે દામે ઇસ્કમે અબ છુટના હુય દુશવાર,
ધર છુટા દર છુટા હુયરાનહો બન બન જાનસે

હરદમ પુરગમ દીન રતીયાં—ફર૦
 જોરવાલે આપથે કયું બને નહી ફોજાર,
 દુખ જેલે સુખ જેલે હય જોર કીધર અખશોર
 હય છસપર બહડ બહરકર બતીયાં ફર૦

૪૯

ભુલ ભુલધયાં.

છાંડે ચલે મન પરદેશી, બન બન ભટકત હાએ હાએ.
 અખ કમ લગ ફીરકર આનાજી, છોડ નગર ધર જોગ
 પાએતો; હરસે ધ્યાન લગાના છાંડ ચલે૦

૫૦

લયલા

મજેહદારી ગીલોરી ભરી લાલીયાં.
 ચાતુર હું નાર કરું નકારા બયપાર,
 મારે પાનોંમે ચાર ફરો શેઠ શાહુકાર અયસો જાહુકારીયાં
 ખાઉં ખીસાઉં મય ખીડા બનાઉં.
 ખીરમેં છપન મશાલે મીસાઉં,
 લએંગ હસાયચી ઓર છાલીયાં,
 શહર ખીચ આઘ હમ પાન ખીડાં લાઘ પકી.
 પકી કલીયાં ગીલોરીયાં બનાઘ,
 બડી મજહ પાઘ જો રંગીલે કભુ ખાઘ.
 માનકો પાન હય જાનકો જાન હય,
 લેલો લેલો આવા આવ ગીલોરીયાં.
 ખાવ ખાવ હાં હાં રંગવાલીયાં,

૫૧

તબદીલે કીસમત

આગ તન મન લાગી કયશે ખુઝાઉ.
 કયામતાઉં, કયા સુનાઉં, કલનપાઉં, છસેજાઉં,
 એ કીસકો દીખલાઉં—આગ.

હાયગઠ મયહાર, પાસનાહીં વોચાર,
 દાતા કયશે રહું મનમાર.

કથ ખીના મંય ફામની રોઉં કયસી કરું કરતાર,
 આજ જલદી જો ખ્યારે, આ ન્યારે જસે સુખ પાઝીં,
 મંય હુજપે બલજાઉં—આગ૦

૫૨

મારે આસ્તી

દુલનિયા બના રહે તોના રાજ.

ચુન ચુન કલીયા મયસેજ બીજાવું સોવે સાંસજીકા છેયાં
 નનંદકા લેયા હમારા સેયાં ગલે બીચ બેયાં,
 શોનેકી ઘડવા ગંગાજલ પાનીપીએ સાસજીકા છેયાં.
 નનંદકા લેયા હમારા સેયા ગલે બીચ બેયાં.

૫૩

આખે ઇબલીસ

ગયે કાલા હું જવાન પર હું હસીનાકી જાન,
 નામકો હયમેરે કયસા માનો પાન.

ખાતન બનાઓ સાથ મેરે આઓ કહેનાંમાન મેરાતુ અયજાન
 જોડયેહુ દયાના તોડન તાન સુનલો ખાતે ખોલે કાન.

હયરંગમેરા કાલા હય ઢંગ મેરા આલા, માહેમેરેરસે
 હયખાલા મેરીશાન.

હો દુંગામેવા જજજતાર લીંબુ નારંગી અનાર મુઝ
 ખરાટે અચાર,

તુએ હલવાલી ખીલાઉ, બરફી પેંગલી ખીલાઉ જાન
 માલસે હુંમય કુરખાન.

૫૪

હુસ્નઆરા

એજી જાવો સજન ખડેઆએ ચુમેન મારે ગાલોંકો
 મારે ગાલોંપે ચાર કરેલાઓ નીસાર હારે લાલોંકો
 હુએ કોમ જો નાજો કે પાલોંકો.

વારે લાઓ રૂપેયનકે ગાલોંકો-ચુમો,

૫૫

ખુમેનાહાક

નાચેં હુમ હુમ હુમ પ્યારી ગુલશાન હયસખહરા પ્યારી
 નાચેં હીલમીલ ખીલ હાંહાંહાં.

આજ સાજ કરેમેહર પીયારી રંગ હો ગતરામ છીડ
 બહોડે શાન કરેઆન પેકુરખાન દીલોજાન,

આ દીખાએ જલવા પ્યારી ખીલજાએગાં દીયારી

૫૬

બજમેશની

પ્યારે પરદેશ ન જાવોરેઓ-સાજના

નયનાં ખીન પ્યારે તજકર ધીરમારે નીર બહાવે,

તેરકુરખાન તેરકુરખાન પ્યારે દુખદે ન પલપલીયાં,

હમ નીસદીન તન જલીયાં કરે ધીન ધીન તલ મલીયા

બેકસાર હું નબર હું નાસાર હું.
મહેરબાન તું આર બારકર મીલકર રંગરલીયાં,
૫૭ હરીશ્રદ્ધ

અરે નહીં મોહોડો છોરબરે-અરે
હાય ! છોરબરું કયસે.-અરે
ચયન કધમે પાતું મયેં.
ઓ હમારે બાપ પ્યારે અરે૦

૫૮ દીલચમન

ગુલ ચમનમે બિહુ પુપા બડાઝેરી હમે.
કયું કરકે જાગમે જાઉં મેરા વેરી હમે ગુલ,
મીઝલસમે હુવા પુકરા કામીના બોલી.
ચમેરે લીયા જોગનકા બેરા હાયમે ઝાલી. ગુલ.

૫૯ લાનસેન

કંગનવા મેરા કરમે અરક ગયોરે.
મુનો મોરિ ગુયાં લાગું તોરી પેયાં-કંગનવા,
રાજ હુલારીરે મુનો પિયા ધ્યારીરે.
મેંબને નહીં રહેગી જોબન રસલેઉંગી,
કનર પતલિસી લચક કયોરે કંગનવા.

૬૦ હાસન

મેરા ગમકા તરાના મુનીએ ફીસાના અયેશાહ ઝીસાન
હયેએ જમાના, હસમન પુરાના મુનીએ ફીસાના અયે
આખીર મેરા બાપશા ગયે જંગલમે હામાન.
મહેરોયે ઊંરકી લાહલી મેરાભાઈ મુજકર જાન,
મેરી માથી નાહીના દાનાયગાના મુનીએ ફીસાના, અયે

૬૧ હુપ-હાંવ

પ્યારે તોરે આતો બાનપર ફીદા જાન હમેવાલા.
ઝારે ગાલોરે હમે દિલ હાલા.
ચલવાડા તુ હમે ગુલે લાલા,
તેરા જોબન હમે જાની નીરાવા.
જાત બોલા તો રહે દુઝાવા,
મારર. આરર. બસકર. બસકર.

હર હર નરખર બદ અસલત.

૬૨

ખુશીદેઝરનીગાર

ધુએકી ગાડી ઉડાએ લીએ જાયે.

પયસે કાલોલી ફરંગી ચારે ખાખુ,

જાતનહી દેખે જમાત નહી દેખે, એકહી મે સખકો

ળીધાય લાગેજાય,

હીન્દુ મુસલમાન લંગી ચમારશે, ટીકીટ કેરવીએ

ગીનીએ લીએ જાય.

દીલહી શહેરસે ચલે જો મુસાફીર, મુંબઈ કલકત્તા.

લગાય લીએજાય, ધુએકી.

૬૩

હુસ્નઆરા

પ્યારી બહેર ખુદા દીલકો સંભાલીયે.

નાહક રંગન પાલીએ-પ્યારી,

જોગમ ખાએગી તો પછતાએગી હાં.

દીલસે ખીયાલ યે ટાલીયે-પ્યારી,

વોહુ ધરી આએગી પીયા કોલી પાએગી.

તબ અરમાન નીકાલીએ-પ્યારી,

૬૪

ખુનેનહાક

હર હર જા પરહો હર બેશઉદતું, મુહકો તેરે હલમુ

મસાની મજરતું,

દાચારલાતે, લેમારલાતે, ખાતે મીઠી કરજન;

જરે જરે મુરખ નાંદાન

મુન પ્યારી તુંમાન જરી નાકર તુફાન,

જરે મુજ શયતાન અરે જાજાજા

અરે આઆઆ હરનસા ખરનસા ખોસા ઝટપટ દીલા

જાજરે કાલે લંગુરતું,

૬૫

મારેઅરતી

જાકોપીયુ અનારીજુવા ખેલેરે અરે હાંરે ઉચ

પાપીકે સોગમાં

નારી બેચારા દુખ હલેલાય દેયા નીર દેયા શો પ્રીતી

દીનરતીયાં નીર અખીયાં હાંસે સખીયા ફાટે છતીયાં

હાં પ્રાન લેલે

અયસેકી ખીત કઠારીકા મરનાં, બેચે ગહેના પાનાજાય
મોહે રૂલવાય

અરે હાય હાય ધીધાતા સંગ જીવારી દેખમય
હારી ન્યારી ખારી હાયરે ઝમેલે
૬૬ ખુરસીદેજરનીગાર

યારકે ઘર ચલ જાએ નીકર બતલાદે નગરીયા
જાનાકે ઘરકી ખખર બતલાદે
સાથ જરા ચલકે ડગર બતવાદે
હીલ મીલકે સંગજાના, જહાંસે ઘોહપાના
પરીકોલે આનામ, સફરપર બાંધે કમરીઆ.

૬૭ લયલાનેહાર

નગુલ હોતો લાયે જુલજુલકો ક્યા લાલાજર
હય ગુલજર ઉસકો ખાર, કામ છસકા નહીં
દીલગારરે ન૦

બેકલ ચંચલ છયા કલશે, મોહે નહીં સિંગાર,
કારી કઠારી લગાય કિયારી, જસાયે છબાદે

બહારરે - ન૦

ચયન પરે નહીં, રચન કરે નહીં, નયન બેઠે જલવાર
કસદે ચમનકી કળીએ-કળીએ, ગુલહો ગલિકાજો હારરે-ન૦

૬૮ ખુન-નાહક

મોહનીયા પ્યારી સનમશે મીલાવો
જો ચાહો જો માગો વોહી મોશે પાવો
ઝોહ મુંહ કાલાં ઝૌર મસાલા બકે ખુશકા ખાવો
મયજલા હું ધરકમે તુમ ઝૌર ન આગ લગાયો
જનમ ઝોહ ગુન મોહે ખીનતી સદા મય કરં.

દેખકે જરત મોરા છયરા

નલો નામ ઉસ ગુલકા રહલો બવો
મત માંદ ચાંદકો ગહન લગાવોછ
બનકે ખખતી યું નહીં ફલકપે ખાક ઉડાવોછ,
મેરી કસમ તુમ નાહી મુખન ચેહી મુનાવો.

૬૯ કુલીનકાન્તા

નમું પદે ખીરીજખતીને

(૨૧)

ચ દલલામ સદયદ તારું ઝોકજ શરણ અમારું
ત્રેમધરી દયા નીધી આપો સન્મતીને નમું
લસમ ધરી, શીર ગંગ શોભે ઉમાયાલસંગ
૭૦ ભુલભુલૈયા

તેરી નરી જોડી જાની
પીયા પ્યારેમે જાઉં નીસાર; મુંદર છયા પ્યારે
આજા મય વારી.

મેરી જાન નયના લગાડ્યા
મુઝે લારીશી સાડી દીલાલારે છસમે ગોરા કીનારી.
મસાલા હો છુજે લરી સાડી દિલા દુઝ,
આજા દીલમર મુનદર મનહર જાન,
લે સામાન ચલ દુકાન.

મય કુરખાન મય કુરખાન હું અરખાન
૭૧ ભુલભુલૈયા

છએલા મુનદર લેના મુનદર થમ થમ જા
નજાના બહુકર ફીકા ધડકર ધડપર ચહુકર મતકતરા
જેછ જવાન દેખો જરા
મેરો મુઠીને કયા કચ્છ ભુલે ભાલેકાકયા ભોલે ભાલેહો
મુનમે નીસાલે હો જોયો લાલા.

૭૨ ભુલભુલૈયા

ખડે જગ સરવર સુલતાન જરૂર
મેરે સરપર નએકર સર લડકર
લીડ કર કમતર મતકર ખટકા
નદખટ હરદમ કરે લટકા
હરદમ મલાલ ડાલો દીલસે નીકાલ મેરે
છકા જાજાલ નહો પય ગામી ખડે ધરકા
અગર હય ખશર નામી
એ તાલાની કલશી ઠાની
એ નીચા હય લે જાની
અગડા નકરે એલે નદખટજા-ખડે

૭૩

ભુલભુલૈયા

નમના લગાએ કોઈ માહેના બીસાર ગયો.

(૨૨)

કયસે કરે રામ દબોમે કરે-નયના
સમયા દરસદી બે ધરી શુભ ધરી કહેલાએ
અયમે કવલકે કુલપે રસભંવરા લેને આગે,
ખીસખાના મરબના કરબના કુલ નામ

૭૪

ભુલશુભયા

મય બાજ આઘ દીલકે લગાનેમે
મોહે સંગ લીસો જયલા બદાનેમે મય બાજ આ
આજ ફીર અખના ગયા વકત મુકે યાદ આયા
જેરે દીવાર કોઇ આશકે નાશા દબાયા
મયતો અઘયારથી વોહ મેરાલી ઉરતાદ આયા
મીલનેકો આઘ મુઘયાં સાજન કો લાઈ
લગી દુસરી મહેનત ડીકાનેમે-અયબાજ આ

૭૫

શુભરૂપ સાર,

તાજરાજ તાજરાજ અટલરાજ હો સુનો હોયે
મુખારીક તુમકો પડી તખ્ત તાજ હો-તાજ
આહત દીલસેદુર હો સારી ગંગો જનસદી અખઈમરત
જલ રસ પીઆ શાદ હો સાદી કર્યો તખ સરવરઅફસાર
બહેતર ખુસતર ગંગોદર નાદીર સુનદર સુન હમાર
જન સોમે રહો સાદમાં સુખમે કરો ન દુખ સુખમે
કરો ન દુખ

સુખમે કરો ન દુખ દુખ-તાજ

૭૬

શુભરૂપસાર.

નજર પડે આપ ચંદર આહત બે જનીયાં-નજર
કુદરત સખ જંદ સલી શેહરકી ખતીયાં
દખત સુખ રહેકે કસી ખશરન સુતયાં
કરંગી જાન ન ધતીયાં તોરો લાખી લગનીયાં-નજર
અખરે ખલા કંથ મેરા ખીદમતમે શેહકી ઘેરા
સુદર શુલકો લાયા ઉડા પયારી; પયારી
બોલી બોલી આલી કુખનીયાં-નજર

૭૭

શુભરૂપસાર.

ચમન ખીચ મસ્ત સલી મીરગ નએનો વાલીયાં

(૨૩) :

જોખન સોહન.

સોહન આંન ગુલકી પયારી ડાલીયાં-ચમન
નચોખત બાજે કયારે કડકધુમ ભાવત છલખલ આજયાં
આંન બાંન હુએ શબકી પીયારી જખ જખબાવે
તાલીયાં-ચમન

રહેમત રખકી બનકર બાદર બસે યહી દીન
રએન યાંહાં,
ખુશહો ખુશહો સખીયાં ગાએ હીલમીલ નીચે
તાકધીના-ચમન

૭૮

તેરા તનમન કરદુંગા ખાક અએ જર દેખનાં તું દેખનાં
જોકે ગુલ દુશમન મેરી હુએ તુને અએ ઉસ્કો બહેન ;
કએદ ખાંતેશે નીકાલા ધરમેદી અપને અમન
તેરાખાનાં કરે તારાજ જખ તક રાજનાં મેન
રાજનાં-તેરા.

બદરશે મએન ચો બની તારેશે જરરા બન ગમ
અખરશે દરીયા બેની દરીયાશે કત્રા બન ગમ-તેરા.

૭૯

અએ જગધર ઝીરધર સીરધર નીરધર હોએ
મુખારીક બ્યાહ
અએ સુખહાંન હુએ કુરખાન બદીલ બાંન ખુશ
રખએ ખુદાયા

નેક મીલા પ્યારા જગસે હુએજો ન્યારા ઉસને હુએ
મીલ વાયા

સેરા હુએ બંધવાયા ગુન્યા હુએ ખીલવાયા હો
એની બહા - અએ

પાલકી શાંનસે આન મીલા જખા ગમ હુએબદુરાકા
દુર કીયા એ હુએ શુકે ખુદા,
ઉધર ધવર જગર દીગર જધર તીધર
સાંની નહી જસ્કા હાંચી નહી કીસકા સાકો હુએ
જસ તીસકા રખતું નીગાર-અએ.

૮૦

હરીથંદ્ર.

રાજ બીન નાંહી માને નહી માંનેજ-રાજ

(૨૪)

અનં નહી ભારે જલ ન સોહાવે
કચોસી લીખી બીધનાંતે જને—રાજ.
રાજન ચાહે તાજન ચાહે,
પ્રીત તોરી જોકે ઠાંતે ઠાંતે—રાજ

૮૧

પુશર હરીના

કરમ કરમ હુઆ રખડા કરમ કીચો મીલે
દીલોસે બીછડે જાન, જાનસે મીલી જાનાંરે
મુરાદમાની, જો દીલમે ઠાની હો તુમને, જાની
તુમમે હો પાંની—કરમ
જાદી જાઓ જાઓ, ગુનહેગારોંકો સજદો
જરા નાહી તરસ ખાનાં, દો જાંદાંતકા સુલતાંન
હો હરઆંત. નીચેહઆંત શાદમાંત, શાદમાંત.
જાઓ અબ તુમ જાઓ; તુમલી જાઓ
હો મુઠાંમ રહેમત રખઆંની કરમ કરમ.

૮૨

હરીશ્વંર.

માંત બડી સલી દેવોંસે જાએ સીવજ
જાએ જાએ પ્યારે જગત પુજે મીલે દરશન. તોરા
બમ બમ ભોલા—માન
શગર જાં હાંત તોરે મન આસા પાવે
હમ સલી વારી જાએરે—જાએ
અમક દનક તોરે દેવલકી ન્યાંરી
માગી મુરાદ સબ પાએરે—જાએ

૮૩

બકાવલી.

હમ કમલાજી અરવા ઓ પીતા મોરા
તુમરે દુખસે હમ સબ ન્યાકુલ, તુન કમલાજી અરવા
સતી અન ખેદકો લાઝી કર જોર, સીગરે દાઝં ચકરવા
બન બન જાઉં દાઝં લાઝી સારે ધુંડુ નગરવા
જલ જલ તમેરે થાએ અથાએ જાએ લાઝી બખરવા
જન પરી યનમે દેખુ બાલુ દાઝં ચાહુ નજરવા.

૮૪

બકાવલી.

મન લગાએ હારીરે, તરી સૈયાં તે હારીરે—મન

(૨૫)

મારે મારે સૈયાં મારે સંગ રહીયાંરે
મએં તોરી હૈયામે આઘ વારીરે—મન.

૮૫

બકાવલી.

મયે જાન તીધી પરીવાસે, અચ્છા નહી કોઈ
એ બાંત ગતત હએ કજ્જી દેખા નહી કોઈ—મએ
સએ જવાજમે બીલકુલ વો ખીલાયત હુવે ગુમ
પરીયાં કે સીયા હુસ્નમે બાલા નહી કોઈ—મએ
મઆહુય નહી કયા હુવા આરામ હમારા
બેઘે બેનીકા બાએસ ગાજ્જી ગુલતા નરી કોઈ—મએ
અકમ નહી રહતા હીલે નાકીમ હમારા
ગાયાંકે મહેલ રહેગેકા ઉસકા નહી કોઈ—મએ
પેશાં નીમે લીખ્યા હએ વો પેશાં આએગા બેશક
તકદીરકે લીખમે કો ચીરતા નહી કોઈ—મએ

૮૬

બકાવલી.

દીલ બશરકો દેકે બે અબ લાહેતાઇએ
જામએ કુરબાન ઉસકે બેઘએ—દીલ
દીલમે આતા હએ ચેહી અબ બાર બાર,
લાઇએ અબ હુંડે ઉસકો હાઇએ—દીલ
રજ કરકેસે કલેગા પક ગયા,
ખાઈએ કબતકે લાલા ગમ ખાઈએ—દીલ
એક દીન મીલ જાયેતો ઉસ્તે કહુ
આઘયે હજરત સલામત આઘયે—દીલ.

૮૭

હુલહુલૈયાં,

નીધારે દેર કર દીલબર ચત્તા હય
જગર પર યાં મેરે ખંજર ચલા હય
કીસીકી કાફુલે પેચાંકા સઓદા
મેરે દીલકો મરેશાં કર બેલા હય
દીલદાર દીલદાર દીલબર હય તન મન કુરબાન કરે
ધડી ધડી થર થર ધડક ધડક દીલ ધડકત કરે
કીસીકા હુસ્ન જમાનેમેં સબસે બલા હય
કીસીકે રૂપયે કીલ યાંદ હોને વાલા હય

(૨૬)

કીસીકી આંખને જાદુ પરીષે ડાલા હય
કીસીકી જીલકને સુમ જીલકા બલ નીકાલા હય
કીસીકે વાસ્તે નાજોંસે દીલકો પાલા હય.

૮૮

ભુલભુલૈયાં,

જુમ જુમ જુમ જુમ જુમ જુમ જુમ, જુમ, નાયત ગત અત
ખાજત તાલ
રમ જુમ જુમ જુમ જુમ ધુંધર કરત જુમ તાન તન થઈ

તત સુનદરં ચાલ

નયન તુમા હારે હંચ મતવારે રચનસે કારે અચ જાની
સયનકે ભાલે ખુખ નીકાલે ઢંગ નીરાલે લાસાની
તત તરાંગ તક તક તક ધીધ કીટ ધીધ કીટ
ધીલાંગ તકથો તકટ ધીકા તક તક તક
ધીલાંગ ધીલાંગ તક ગીડ ગીન થઈ.

૮૯

ભુલભુલૈયા

સુન પ્યારી મોદેના બતીયા હમરી દીલ જાનાસે
લગાના શરમાઈ કયું ભલા
હય અખીયાં ગ્રમ ચખીયાં સખ સખીયાં વારીયાં
ઢખ એહ સારી છખ નીયારી સખ પીયારી પીયારીયાં

૯૦

ભુલભુલૈયા.

જાઓજા જાઓ ન નખરે દિખાઓ લો ખીચ કોરીજન
ખેચારી કયસી હયગી ન ની ભોલી ભાલી
અપસે વેદમ દામમે લાને વાલે બનતી હોજી કયું નાદાન
ખરખાંદ, નકરંના સાદ નકર આજદ જો વોહ
એજાજમે હય,

જલસાદ નહો સૈયા નહો બેદાદ ચેહ કયું અંદા

જમે હય,

૯૧

ભુલભુલૈયા.

જો પીયા આયેના મોસે સહા દુઃખ જાએના

જયા જાયે જરાએ સતાએ હીયા-પીયા.

મુજકે માઆલુમ નથા પહેલે લગાના દીલકા,

મેરે પહેલુમે હમેશા થા ઠીકાના દીલકા

(૨૭.)

યાદ આતા હએ ખુસીકા વૌહ જમના દીલકા,
અખતો મુસ્કીલ હય મેરે કાખમે આના દીલકા,
જન લે જતા હએ કમખત એહ જના દીલકા,
સુખ પાયેના ગમ જાયેના કુચ્છ ભાયેના—પીયા.

૯૨

ખુશરૂ હરીના

તોરા દરશન આજ ભયોરે
પ્રીતમ પ્યારે; જનીઆં, દીનાં રતીઆં
છતીઆં મારી ધડકી ધડકી—તોરા
સુરજન હારને તો હે મીલવાયો
આ આ ગલે મીલો મેઠે પીઅરવા
દમ દમ તન મન ખીલો ખીલો જત
પ્રીતમ પ્યારે પ્યારી તોરી આત
મારે જીઆ આત બલ બલ જત
નીસ દીન સાદ જીઓરે—(તુમ)—તોરો.

૯૩

ખુશરૂ હરીના.

ધજજત હમ સખ પાએ, પાએ શાદિ પાએ
મીલકે કદમસે શાદ હુએ—ધજજત.
સખ ગમસે ગમ ગીન હુએ, દીલગીર સગહી પાએ
કોઈ નહી જવે જવે, મેરે સીવા સીતનમે બહો તકદન
હુએ ઉસજ જનાં, હરદમ મનજલ મુશકીલ પાનાં,
જાઉં જાઉં સરવર મેરે જીકે લાગી સમઝ

સમઝ આએ—ધજજત.

૯૪

ભુલભુલૈયા.

ચલો જંગ કરે ન દીરંગ કરે દીલ તંગ કરે
ચીલ ઢંગ કરે સહી સંગ કરે ચલો યારો સારો
મારો મારો છાપા મારો ઘાત કરો સહી સંગ કરે—ચલો
હમ જરી સીતમગરી સીતમગરી દેખાએ યારો
સીપાહગરી દીલાવરી દીખાએ હાં હાં હાં હાં હાં
કામસે નાખ હય યાર ધંધર ઉધરએ ભરકે કીસે
જરસ હમ ફીરે=

૯૫

ભુલભુલૈયા.

બદ ફીસ મતીસે હો ગએ સામાં નએ નએ

દ્વાસીલ કીએ હાંપ હસરતો અશ્મા નએ નએ
 ગુમ્બતમે અએરે લાયલો ગુલ અબ કહાં નસીબ
 સહેરા નએ નએ હય ખીયામાં નએ નએ
 કરતાહું કદ્ર અપને દીલે લખત લખતકી
 પએદા કીએ હય લાયબે બદ ખસા નએ નએ

૯૬

બકાવલી.

તેરા શુકો અહેસાંન પરવર દીગાર
 મીલા ગુમ હુવા જોહરે શાહવાર-તેરા
 મુન અએ મેરે તુરે ખસર નામવર
 મીલી મુજકો પહેલેહી તેરી ખબર
 કે તુજો, એ દેલત એ હશમત સાલે
 એ ચકબાલ એશાનો શએકત મીલે-તેરા
 મગર તેરી ખાવસશે અએ નેક નામ
 હુઈ હમરે એ કુચ મુસીબત નમામ
 તેરે ભાઈલીએ પરસ્તા સે ફૂલ
 મએ ઉસ રલમે ખીલકુલ ગયા રંજ ભૂલ-તેરા

૯૭

બકાવલી.

તોરા સમ નહી કરનારે, મહેસાન પ્યારી શાન
 રતીયા તરસ કાહે બતીયાં બનાએ-તોરા
 દરશ દરશ એશે બરાત પુકારે
 અએસો કરના દીલ બરશે
 જાંન જાંન મેરી તું ખાત જાન મએને તેરી જાંતે જાની
 તુંને મોરી જાની--તોરા.

૯૮

ગુશર હસીને

ચજદાંકી રહે મહેરબાનીયાં કરમએ તેરે આલમ,
 આલમ હરદમ પાતા હએ, શાદમાનીઆં—ચજદાંકી
 તેરી સબસે આલા શાન. અએ સુલતાન
 તું લાસાની, હએ તું પ્લાની, બવેદાંનો સબ
 હએ ફાંની પખં છાંનીઆં—ચજદાંકી,
 આલમકા તું પાલન હારા, હીરદ એદર ભાવે
 તું પ્યારા, સબ ગુનીઅનમે, ગુની હએ ન્યારા
 બરતર. તેરી રાંન, અએ કાદીર શુબહાંન, તું.

હય ખાલા સખસે આલા લેવાલા; ખારીતઆલા
કુદરત વાલા-ચજદાંકી

૯૯

ખુશર હરીના.

જનાં મન ખીચ કરત નહી ચીંતા
મન ખીચ ખસ્ત નહી વોહ
ખાતી ખતીઆં ખવાખ ઝીનતા જનાં.
વતન દયાલાગત અખ ચીનન ખશત રહો
વતન ખુતન અખ ચીનન જનો, કહેતી હું મએ
જતા-જનાં

૧૦૦

ભુલભુલેયા,

સખ ધર પાગલ, શખ ધર પાગલ સખ ધર દીવાના
અનદર પાગલ ખાદર પાગલ ચકકરમે આના
નોકર પાગલ ચાકર પાગલ કીસકા ગમ ખાના
શખમે અખદુલ કરીમ દાના
યા ખુદા કયા હુવા ગજખ યા ખુદા પાગલ હય

ખશકે ખસ

કયા કરના મેરે મઓલા, હય પાગલ શોરદ ઓલા
હય ખુન હમારા ખવલા છુટા પીના ખાના
આગ લગાઓ તુમ દર દર શીરન હો માહુલ
શખમે અખદુલ કરીમ દાના

૧૦૧

ભુલભુલેયા

ધુમ સારે જગમે રેકારે તનમન કર
હિંમતવાળી સુંદર નારી બન બન કર;
હર હર થર થર હર હર શેરે નર કરે જખ,
ખજર ચલે સન સન કર.
કોઇ મુજે જાને કયા સુરતકો પહેખાને કયા;
ખારે ખારા મીલે દરશન કર કર
હમ દમ હો બહમ ટળે ગમ ઓ અલમ,
મીલે હમ તન મન ધન અરપન કર.

૧૦૨

ભુલભુલેયા.

હંદ ચલે મન પરદેશી
ખન ખન બટકત હાએ હાએ અખ કલખગ કી-કક
આનાજી

છાડ નગર ઘરજોમ પાએ તો
હરશે ધયાન લગાના—છાંડ ચલે.

૧૦૩

હુલહુલેયા.

માલા મુખામલા જાયથ તીકીટ કાકુન કાવદેઢના,
આલા ખંડાયાયા ઘાટ તીથી ગાડી હોતી તાર
આતા યોગ દયા તુન ગાડી કાવ જામના,
માલ ગવલ્યાચી રાધા કસ્ન લોપાલા દુધા,
ગારે ગાળ દેના તન રાહીના;

૧૦૪

૩૬

ઘટ છોડો સાવરીયાં ભર ગગરી,
ગમથી બજરીયા મયલે આઘ ફલદી;
મારે બાલે જોખનવાપે છાંડ જરદી,
ગમથી મય પનીયા બીસારી હગરી.
મુએ આતુર તુરકવાને ફેરી ગગરી,

૧૦૫

લેચેરતી—ગજલ.

મરતી હું તેરે હીજરમે અ ઓયાર બખર લે તર્જ
યારખ મેરા મુલતાન ખોદા દોસ્ત કહા હુએ
બસ આઠ પહેરનામ ચેહી વીરદે ઝખાં હુએ-યારખ
હાતીમક ફકત નામ મુનેથે તુજે દેખે,
શો જોકી તરાહ દરતે સખા તેરા હુએ—યારખ
વોહ અદલે સખાવત તેરી હુલે નહી જતી
જખતક કે તને ઝારસે બાકી મેરી જાંહુએ-યારખ;
બસ ગમને તેરે શહેર બહર કરદીઆ હમકો,
પદ્યા હમે યારખ વોહ ખુદા દોસ્ત જહાં હુએ-યારખ
મુલઝારે યમન છુટે ન કયુ હમસે “ઝરીફા”
જોનેશે ખુદાદોસ્તકે પામાં લેખી ઝાંહુએ—યારખ

૧૦૬

મદ મસ્તાની કાયા ફેગટ ફુલાણીરે,
ફેગટ ફુલાણી કાયા હુલી લટકાણીરે;
જોખન જાશે જરા પલમાં પેખાશે કાયા,
કાળ કોપી કરશે લાંબીરે,

મદ૦

મદ૦

રૂપ અરૂપ થાશે, લાલીરે લુટાશે કાયા,
હાલી બની ઠકરાનીરે,
ગાવિંદ ગુણ ન ગાશે પછી પસ્તાવો થાશે,
કુઝ નથી મસ્તવાણીરે.

મ'૦

૨૬૦

કુમરી ૧૦૭

છારી બામનકી—છારી બામનકી
અ'ગ્યામે' અંતર લગાકે ચલી—છાડી
હાથમે લે પીંજરા લે ગુલાબકી છડી
લીડીબજાર સારા હુમતી ચલી—છાડી

૧૦૮

હાય કેમ આ સહેશે ઉજેની રંડાપો
સહેશે ઉજેની રંડાપો.

વણી થઇ છે રાજાજી માફ રાખો.

૨૬

બાજુ લક્ષ માળવાના છે સ્વામી

કામ કોડીલા રૂપે ન ખામી;

ગૌર અંગે ભણત રી જામીરે,

હાય કેમ આ સહેશે ઉજેની રંડાપો.

એક બાબુ કસા તમારી રૂએ,

અંદકળા ચોધારાં નીર ચુએ;

બાપુ સુખે ન આજ કોઇ સુએરે,

હાય કેમ આ સહેશે ઉજેની રંડાપો.

મેહલે મેહલે વિલાપ છાંયો છે,

પવન શોકના સઘળે વાયો છે;

કળકળતાં બાઈગાને ભાઇઓ હરે,

હાય કેમ આ સહેશે ઉજેની રંડાપો.

ખાંધે લટકી રી ભગવી આ ઝાળી.

આવ્યાં વસે ક્યાં ગેર ગળેણી;

હાય હાથડાનાં પ્રગટાવી હોળીરે,

હાય કેમ આ સહેશે ઉજેની રંડાપો.

નથી વિક્રમભાની કંઈ આશા.

કીધા કરમે એવા તસાશા

એણે બીજા જંગલ ક્યાંઈ વાસ્યારે

૨

૨

૩

૪

હાથ કમ આ સહેસે ઉજેની રંડાપો.
 ધણી નોધારા અમને કરોમાં,
 આવું અણધાર્યું પગલું ભરોમાં;
 જોગી જીવતાં ચિ-તામાં ધરોમાંરે,
 હાથ કેમ આ સહેસે ઉજેની રંડાપો.

૪

૬

૧૦૯

ગજલ—તુરાબ.

ખુશીશે કાઢલે દીલદાર ગરદન
 ચેહ હાજર હોયે સરે બાઝાદ ગરદન,
 મ રે ચાન્કી ચેહ હોયે નીશાની,
 કમર પતલી સુરઘદાર ગરદન,
 ખુદા જાનેકે જીલદે કયા બેસાહોયે,
 દખાતી ખવાબમે હરબાર ગરદન;
 તુરાબ ઉસ ચાર કે કુચેમે ન જા તું,
 વહાં કટ્ટી હોયે નિત દો ચાર ગરદન.

૧૧૦

ભેરવી હોરી—તાલદીપચંદી
 કોન ખેલે ઝેરી હોરી સખીરી,
 પીયા હમારે છુટે જોખનવા-કોન
 એક સમે પીયા રાતકો આએ;
 છુકડ ગુલાલ ઉઠાધ
 ઉડત ઉડત મોરી આંખોમે આવે
 ચોક્કી હમારી તોડાઈ
 સખીમે તો ઠગશે ઠગધ—કોનખેલે.
 હુમરી ૧૧૦

કંહી દખા હોયે ચારો મેરા સનમ
 મેરા સનમ દીલજાન સનમ-કંહી
 મેરે સનમકી વેહ હોયે નશાની
 કાલો કાલો છુટ્ટે આરો ગોરા બદન-કંહી
 મેરે સનમકી કયા હોયે નશાની
 ગાંડકી તોપી ઉડાવે પતંગ-કંહી

ગઝલ ઝમીન ૧૧૨

મુજે કયા કીયા તુને બાતાતો પરી
 મેરા ચઝેન ગયા મેરી નીંદ ગઈ
 મેરા હોશ ગયા મેરી અકલ ગઈ
 મેરા ચઝેન ગયા મેરી નીંદ ગઈ
 નહીં સખ કરાર હુએ દીલકો ઝરી
 તેરે દેખે ઊના મુજેહ એક ઘડી
 જો દેખા હુએ નઝાવ અરવગરિ
 મેરા ચઝેન ગયા મેરી નીંદ ગઈ
 તેરે જઝોરે જફા સહી હમને સહે
 મેરે હોસો હવાસ બજા ન રહે
 મુજેહ ગીરયાને હીજમે ચઝેન નહી
 મેરા ચઝેન ગયા મેરી નીંદ ગઈ
 હવા તુજપે ફીદા દીલોંગ'સે સનમ
 મુજેહ તેરી કસમ તેરી જાંકી કસમ
 તેરી મીલનેકી યાર હવીસહી રહી
 મેરા ચઝેન ગયા મેરી નીંદ ગઈ
 લાગી અંતીશે ધરક જલાહી દીયા
 મુજેહ ખાકે ફનામે મીલાઈ દીયા
 યે નસીબમે તેરે થા ઝામાનઅલી
 મેરા ચઝેન ગયા મેરી નીંદ ગઈ

૧૧૩

વિક્રમ ચરિત્ર

એ.....આથે મટુડી લાડી,
 પ્યારા દહરે લાલાને દુધલાડાં પાડી;-એ૦
 હુ ગાવાલણ નાની નારી,
 પ્યારો મારો છે વિહારી;
 રંગે રમાડી રોઝાવું-પ્યારા૦

સુચના.

મુંબઈની પદા.	૦-૪-૦	મુંબાઈનું ઝરાવેત	૦-૪-૦
કુરસદે બંદાર	૦-૨-૦	તુલસીદાસ, કબીરની	
માણિકમોતીનો ખાગ	૦-૨-૦	સાખી	૦-૪-૦
પંચપતીકમણ સુત્ર	૦-૮-૦	દેવતાઈ બાદુગર	૦-૮-૦
રસિક સ્તવનાવળી	૦-૪-૦	કરણચરીત્ર બાળલીલા	૦-૧-૦
છ બાઈનો રાસ	૦-૨-૦	વાવડી ચરણી	૦-૧-૦
લીલાવતીનો ગસ	૦-૨-૦	ચેરનાભાઈ ધંડીચેર	૦-૧-૦
અંબનશતીનો રાસ	૦-૨-૦	શુકનાવળી	૦-૧-૦
મોતીમાના દાળીયા	૦-૨-૦	ભોજબગતના ચાખખા	૦-૧-૦
ભોયણીનું વણન	૦-૨-૦	સતીચરની કથા	૦-૧-૦
જેબીગોળાઓ	૦-૪-૦	આધવળના મહીના	૦-૧-૦
નવરંગ	૦-૨-૦	રાધાજીનો વીવાહ	૦-૧-૦
નાદારંગ	૦-૩-૦	તંબોલણના કીરસા	૦-૨-૦
ધીરાંનાં પદ	૦-૨-૦	દોઆએ ગંબુલસ	૦-૨-૦
ભજનાવળી	૦-૨-૦	રોગની વારણ	૦-૮-૦
પ્રભાત સંગ્રહ	૦-૨-૦	નરસીમેતાનાખાપનું સરાદ	૦-૧-૦
નરસીમહેતાનું મામેરું	૦-૧-૦	બાદશાહીરખલ૧૨ મા	૧-૦-૦
નરસીમહેતાનીકુંડી	૦-૧-૦	ઉજત ઇસલામ	૦-૮-૦
અમત ઘંટ	૦-૪-૦	વજ્રમુખ્યા	૦-૪-૦
મુલેતલ બંદાર	૦-૧-૦	નરસીમેતાની કીકરીનો વીવાહ	૦-૪-૦
અવકારો બંદાર	૦-૪-૦	સરવંતસાવળીગાચીત્રવાળી	૦-૮-૦
રસીક ગાયન સંગ્રહ	૦-૪-૦	શુભઅંકાવળી ગોટી	૦-૮-૦
નવતરંગ	૦-૨-૦	અભોમન્યુચકરાવોમેટા.	૦-૬-૦

આ શિવાય અમારી પાસેથી કાઢી જતનાં પુસ્તકો તથા વારતા તથા ગાયનો તથા નિશાળોમાં આપતી ઇત્રેજી તથા ગુજરાતી લેક્ષનેરી તથા કાયદાઓ તથા મુસલમાની ગુજરાતી કીરસાઓ તથા જૈનધર્મના પુસ્તકો તથા ફેન્સી કાર્ડ તથા પચુસણની કંકોત્રી તથા લીલાવળીની કંકોત્રી વગેરે બાજબી કીમતે મોકલવામાં આવશે.

શા. મંગળદાસ જોષીતારામ બુકસેલર-અમદાવાદ રીચીરોડ.

